

trædelse af lovgivningens regler, og at stort set alle bestemmelserne i lovforslaget og de dertil hørende bekendtgørelser er straffelagte.

3.3. Herudover anføres det, at en revisor, der i forbindelse med et kontrolbesøg findes at have overtrådt revisorlovens bestemmelser, herunder kravet om overholdelse af god revisorskik, i realiteten vil blive indbragt for Revisornævnet, og at reaktionerne i disciplinærsystemet, der formelt set ikke er et egentligt straffesystem, har en sådan strenghed, at de næsten modsvarer de strafferetlige. Det kan derfor tænkes, at det i forbindelse med mange kontrolundersøgelser vil blive påberåbt, at disciplinæransvaret er en »straf« i retssikkerhedslovens forstand. I forlængelse heraf anføres det, at det for at undgå tvivl om, hvorvidt der i forbindelse med en undersøgelse er tale om en muligt straf lignende sanktion eller ej, vil være det enkleste – og retssikkerhedsmæssigt mest betryggende – med det samme at lade en dommer vurdere Erhvervs- og Selskabsstyrelsens grundlag for at foretage en undersøgelse.

4. Justitsministeriets bemærkninger

4.1. I lovgivningspraksis stilles der normalt ikke krav om forudgående retskendelse i forhold til bestemmelser, der giver forvaltningsmyndighederne adgang til at foretage tvangsindgreb (kontrolundersøgelser) uden for strafferetsplejen. Det skyldes, at der normalt ikke er opstillet nærmere betingelser for adgangen til at foretage sådanne tvangsindgreb, der bl.a. kan have karakter af stikprøvevis kontrol og lignende, således at der normalt ikke vil være noget nærmere at prøve for domstolene.

Om baggrunden for den omtalte lovgivningspraksis kan der bl.a. henvises til Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003, side 113 f., hvoraf det fremgår, at kommissionen fandt, at et almindeligt krav om forudgående retskendelse i forbindelse med tvangsindgreb uden for strafferetsplejen på den ene side ikke ville være nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst og på den anden side ville kunne have betydelige ressourcemæssige konsekvenser og konsekvenser for myndighedernes muligheder for at gennemføre en effektiv kontrol.

Spørgsmålet er, om der i det foreliggende tilfælde er tilstrækkeligt grundlag for at fravige den normale lovgivningspraksis og dermed stille krav om, at de omhandlede kontrolundersøgelser

alene skal kunne foretages efter forudgående retskendelse.

4.2. Som nævnt under punkt 3.1 har professor Lars Bo Langsted i sit responsum anført, at en dommer meningsfuldt vil kunne foretage en bedømmelse af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering af, om der – som det fremgår af lovforslagets § 37 – er en risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde bestemmelser i eller efter loven.

I forhold til dette spørgsmål skal Justitsministeriet bemærke følgende:

Det følger af lovforslagets § 39 sammenholdt med § 37, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan foretage en undersøgelse af en revisionsvirksomheds lokaler mv., hvis der foreligger en risiko for, at virksomheden har overtrådt eller vil overtræde revisorloven eller regler udstedt i medfør af denne lov. Der er således ikke tale om en kontrolbestemmelse, der – som f.eks. miljøbeskyttelseslovens § 87, stk. 1, hvorefter tilsynsmyndighederne til enhver tid, hvis det skønnes nødvendigt, har adgang til ejendomme mv. for at foretage undersøgelser efter miljøbeskyttelsesloven – er ”indholdsløs” med hensyn til, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at indgrebet kan foretages. Det vil derfor kunne anføres, at der bør være et krav om forudgående retskendelse, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal have adgang til revisionsvirksomheder, idet domstolene vil have noget at tage stilling til (nemlig om der foreligger en risiko for, at revisionsvirksomheden har overtrådt revisorloven m.v.).

Heroverfor står imidlertid, at lovforslagets § 37 som nævnt under pkt. 2.2. ovenfor indebærer, at det er overladt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at vurdere, om der er grundlag for at iværksætte en undersøgelse. Denne vurdering vil bero på et samlet skøn, og det er ikke en betingelse for at foretage en undersøgelse, at der foreligger en mistanke om, at en revisionsvirksomhed overtræder revisorlovgivningen.

Som det fremgår af pkt. 2.2 ovenfor, er der således tale om, at styrelsens vurdering vil have en udpræget skønsmæssig karakter, og vurderingen kan ifølge lovforslagets bemærkninger f.eks. have sin baggrund i den stikprøvevis kontrol af modtagne årsrapporter eller i, at der i medierne er blevet sat fokus på en sag.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at der ikke ville være nogen væsentlig reel retssikkerhedsmæssig gevinst for-